

(घ) वास्तविकं भारतं नाम ग्राम एव ।

(ङ) तैः सह मिलित्वा वार्तालापं कृतवन्तः।

4. पाठाधारेण क्त्वान्तपदानि लिखत-

पदानि	धातुः	प्रत्ययः	क्त्वान्तरूपम्
यथा- भवति	(भू) +	क्त्वा =	भूत्वा
(क) मिलति	(मिल्) +	क्त्वा =
(ख) पश्यति	(दृश्) +	क्त्वा =
(ग) करोति	(कृ) +	क्त्वा =
(घ) सहति	(सह्) +	क्त्वा =
(ङ) स्मरति	(स्मृ) +	क्त्वा =
(च) शृणोति	(श्रु) +	क्त्वा =
(छ) गच्छति	(गम्) +	क्त्वा =
(ज) पठति	(पठ्) +	क्त्वा =

5. उदाहरणानुगुणं ल्यबन्तरूपाणि लिखत-

उपसर्गः	धातुः	प्रत्ययः	ल्यबन्तरूपम्
यथा- आ +	नी +	ल्यप् =	आनीय
(क) उत् +	स्था +	ल्यप् =
(ख) वि +	क्री +	ल्यप् =
(ग) स्वी +	कृ +	ल्यप् =
(घ) प्र +	क्षाल् +	ल्यप् =
(ङ) वि +	चिन्त् +	ल्यप् =
(च) वि +	ज्ञा +	ल्यप् =
(छ) वि +	लिख् +	ल्यप् =
(ज) उप +	कृ +	ल्यप् =
(झ) आ +	गम् +	ल्यप् =

6. क्त्वा/ल्यप् योगेन वाक्यानि योजयन्तु-

यथा- बालिका प्रश्नान् पठति। उत्तराणि लिखति।
बालिका प्रश्नान् पठित्वा उत्तराणि लिखति।

- (क) बालकः फलं खादति। दुग्धं पिबति।
- (ख) कविः संस्कृतं जानाति। काव्यं लिखति।
- (ग) ऋचा गृहम् आगच्छति। गृहकार्यं करोति।
- (घ) अर्चकः देवालयं गच्छति। पूजां करोति।
- (ङ) माता शाकानि आनयति। पाकं करोति।
- (च) जनकः प्रभाते उत्तिष्ठति। योगाभ्यासं करोति।
- (छ) दीपेशः हस्तं प्रक्षालयति। भोजनं करोति।
- (ज) समिधा मनसि विचिन्तयति। लेखं लिखति।
- (झ) आराधना स्नानं करोति। पूजां करोति।
- (ञ) विक्रेता वस्तूनि विक्रीणाति। धनम् अर्जयति।

7. भिन्नप्रकृतिकं पदं चिनुत-

- (क) गत्वा, पठित्वा, भूत्वा, हसित्वा, पठितुम्।
- (ख) दुग्धम्, दधि, नवनीतम्, तक्रम्, रोटिका।
- (ग) भ्राता, भगिनी, माता, पिता, शिक्षकः।
- (घ) काकः, कोकिलः, कपोतः, शुकः, मत्स्यः।

योग्यताविस्तारः -

- ग्रामीणजनानां दिनचर्यां ज्ञात्वा पञ्चवाक्यानि लिखत।